

Alcoholbeleid vraagt bestuurders met ruggegraat

Ruim twintig jaar geleden startte de overheid met een alcoholmatigingsbeleid. Er waren teveel en te grote maatschappelijke problemen ontstaan door het sinds 1955 sterk gestegen alcoholgebruik. De nota "Alcohol en Samenleving", die door de Tweede Kamer werd aanvaard als richtlijn voor het beleid, bevatte tal van suggesties voor een samenhangend en daardoor effectief beleid.

De alcoholbranche zette de Tweede Kamer onder zware druk, om maatregelen tegen te houden die zouden leiden tot omzetverlies en verlies van werkgelegenheid. De Tweede Kamer liet zijn oren hangen naar de branche, en verwierp effectieve maatregelen.

Het Nederlandse alcoholbeleid werd zodoende een lappendeken van zachte maatregelen. Het werd een beleid van afschuiven naar voorlichting en nader onderzoek, en van zelfregulering door het bedrijfsleven. Een beleid zonder tanden. De alcoholbranche werd ontzien. De vervuiler betaalde niet, de consument draaide voor de kosten op via de zorgverzekering, de schadeverzekering en de belasting.

Omzetverlies is echter onvermijdelijk. Naar schatting nemen de 25 procent zwaarste drinkers, driekwart van de Nederlandse alcoholconsumptie voor hun rekening. Wanneer die zwaarste drinkers hun alcoholgebruik zou halveren, dan zou het gemiddelde gebruik met 37,5 procent afnemen! En dan nog zitten die zware drinkers boven de limiet die de WHO aangeeft.

Wil de overheid een doeltreffend matigingsbeleid voeren, dan moet zij maatregelen kunnen nemen waar de branche het niet mee eens is. De overheid heeft volgens de grondwet onder andere tot taak de volksgezondheid te bevorderen. Daarbij moet zij het lef hebben om het algemeen belang te laten prevaleren boven het belang van één specifieke bedrijfstak. De Tweede Kamer behoort daaraan mee te werken. Overheid en volksvertegenwoordiging moeten impopulaire maatregelen durven nemen.

Volgens de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) zijn de drie effectiefste maatregelen om alcoholproblemen te verminderen: verhoging van de leeftijdsgrens, beperking van het aantal verkooppunten en accijnsverhoging. In de "Hoofdlijnenbrief Alcoholbeleid" van het ministerie van VWS eind vorig jaar, worden die drie maatregelen wel genoemd, maar niet tot een stevig en samenhangend beleid geformeerd. De accijnsverhoging blijft beperkt tot een paar eurocent per pilsje. Daar ligt geen jongere van wakker. Beperking van het aantal verkooppunten voor breezers tot uitsluitend bij de slijter, is "in studie".

Ook tal van eerder gesuggereerde maatregelen zijn spoorloos verdwenen: geen alcoholtest op omgekomen verkeersslachtoffers, geen verbod op happy hours, geen verhoging van de leeftijdsgrens naar 18 jaar, geen waarschuwing op de verpakking.

Wat wel is gebleven, is voorlichting aan ouders van opgroeiende kinderen. Op zichzelf nuttig, maar het schuift de verantwoordelijkheid wel weer naar anderen. De vervuiler mag doorgaan met vervuilen, de ouders moeten het "vuil" maar bij de voordeur tegenhouden.

Verder worden kopers van alcohol beneden de 16 jaar strafbaar gesteld, en wordt alcoholreclame via de TV uitsluitend na 21.00 uur toegestaan. Al die stappende pubers die om 24.00 uur de deur uit gaan, liggen blijkbaar om 21.00 uur te slapen.

HET WAS WEER CARNAVAL

Carnaval is in Nederland de afgelopen halve eeuw meer en meer veranderd van een plaatselijke verkleedpartij tot een zuipfeest voor "toeristen". De daardoor veroorzaakte herrie, ongevallen en geweldpleging, zijn voor steeds meer mensen reden om het carnaval te ontvluchten. De Nederlandse bungalowparken zijn die week uitverkocht.

Carnaval was in het Zuiden en Oosten van ons land tot de tweede wereldoorlog een feest voor de plaatselijke bevolking. Men verkleedde zich, en onherkenbaar geworden nam men de plaatselijke toestanden en de plaatselijke politiek op de hak. Alcohol was een bijzaak. Tegenwoordig is carnaval een toeristische attractie. Die toeristen willen een roes. De plaatselijke uitbaters willen aan hen verdienen. En zo is geleidelijk alcohol de hoofdzaak geworden van de carnavalsviering.

Sinds de invoering van de herziene Drank- en Horecawet (nov. 2000) is de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) belast met de controle op de naleving van de leeftijdsgrenzen voor alcoholverstreking. Het excessieve alcoholgebruik tijdens het carnaval, is sinds enkele jaren reden voor de VWA om dan extra controles uit te voeren.

Dit jaar constateerde de VWA dat er een geleidelijke verbetering merkbaar is. Steeds meer exploitanten en carnavalsverenigingen treffen maatregelen om alcoholgebruik door te jeugdigen tegen te gaan. Diverse café's, buurthuizen en commerciële feestzalen hadden een toegangsleeftijd van 16 jaar ingesteld. Speciale feesten voor

de leeftijdsgroep 12 tot en met 17 jaar werkten meestal met verschillende polsbandjes naar gelang de leeftijd.

Toch waren er ook nog bedrijven die de regels fors overtraden, zo bleek tijdens de nadere inspectie van een dertigtal verkooppunten van alcohol. Tegen de ondernemers en verenigingen die de regels overtraden, werden in totaal vijf maatregelen getroffen, vier boeterapporten opgemaakt en één schriftelijke waarschuwing gegeven. De overtreders kregen twee dagen later een hercontrole.

Eén bedrijf in Noord-Brabant maakte het heel erg bont, het verstrekte drank zonder ook maar op de leeftijd te letten. Daar kon men het feest meteen beëindigen. De vier aan andere ondernemers uitgedeelde boetes bedroegen 900 euro per geval.

Vechtpartijen, ongevallen en vandalisme tijdens de carnavalsviering waren dit jaar dan ook vooral het werk van volwassenen. De meeste publiciteit kreeg een incident in Venlo. Daar stak een 28-jarige feestvierder in stierenvechterspak een 47-jarige medefeestvierder met een mes in de keel. Gelukkig werd de slagader niet

geraakt, zodat het slachtoffer het overleefde. De dader vluchtte, maar werd wat later gearresteerd.

In het buitenland ging het er gewelddadiger aan toe. In Apolda, in het Oosten van Duitsland, vond er een ware veldslag plaats tussen carnavalsvierders en de politie. Er vielen veel gewonden en de politie verrichtte 17 arrestaties.

In Zuid-Amerika geeft het carnaval van oudsher een piek te zien van geweldpleging (per land tientallen doden), van tijdens afwezigheid leeggeroofde huizen, van nieuwe gevallen van AIDS, en negen maanden later een geboortegolfje. In Rio de Janeiro, vroeger berucht door soms meer dan honderd doden, waren het er dit jaar "slechts" enkele. Daarvoor was wel een extra politiemacht van 26.000 man nodig (in 2003 waren daarvoor overigens nog 38.000 man ingezet).

Vermoedelijk de meeste doden vielen in Bolivia, namelijk 60. Tenminste 26 daarvan kwamen om door alcoholische verkeersongevallen, terwijl de dood van zeker vier personen moord betrof. Venezuela meldde "meer dan vijftig" doden door de carnavalsviering. Ook in Ecuador, Colombia en Chili vielen tientallen doden.

Dingeman Korf

Kater oorzaak meeste Britse ziekmeldingen

De Britse verzekeringsmaatschappij Unum wilde wel eens weten wat de meest voorkomende oorzaken van ziekmeldingen waren. Zij stelde een onderzoek in. En het bleek dat niet de "griep" of overwerken op de voorgaande dag de meest voorkomende oorzaak was, maar de kater ten gevolge van voorafgegaan alcoholgebruik.

Unum constateerde ook vrij sterke regionale verschillen in de hoeveelheid katers per 10.000 werknemers. In Schotland vonden relatief de meeste ziekmeldingen wegens een kater plaats.

Unum berekende verder dat jaarlijks in Groot-Brittannië circa zeventien miljoen werkdagen verloren gaan door een kater. Een forse economische schadepost, die volgens Unum nog weer eens aantoonde hoe sterk de negatieve invloed alcohol op de arbeidsproductiviteit is.

Geen verbod op zelftester alcohol

Verkeersminister Eurlings is niet van plan om de zelftester voor het alcoholpromillage te verbieden. Dit ondanks de geringe nauwkeurigheid ervan. Zo heeft hij geantwoord op vragen uit de Tweede Kamer.

Er zijn twee typen apparaatjes op de markt waarmee mensen die alcohol gedronken hebben, zouden moeten kunnen nagaan of zij met hun promillage nog beneden de wettelijke grens van 0,5 promille zitten. Dat zijn enerzijds blaaspipjes waarin een verkleuring optreedt evenredig met het alcoholgehalte van de adem, en anderzijds elektronische apparaatjes waarin een lampje oplicht of een wijzer het alcoholpromillage aangeeft.

Beide typen zijn erg onnauwkeurig blijkens een test, december vorig jaar gepubliceerd door het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid. Wij berichtten daarover uitgebreider in het vorige nummer van dit blad. Omdat de minister spreekt van een wegwerp apparaat, mogen we aannemen dat zijn antwoord meer in het bijzonder gaat over het apparaatje waarin een chemische stof verkleurt door de aanwezigheid van alcohol. De elektronische apparaatjes zijn namelijk meerdere malen bruikbaar.

Tweede-kamerlid De Rouwe noemt de betrouwbaarheid van deze appa-

raatjes volstrekt onvoldoende. Zij spiegelen een zekerheid voor die er niet is. Zij misleiden daardoor potentiële weggebruikers. Dat is zeker geen bijdrage aan de verkeersveiligheid.

Importeur W. van Dooren zegt dat de blaaspipjes weliswaar niet zo nauwkeurig zijn als de apparatuur van de politie, maar toch een "goede indicatie" geven van hoeveel iemand gedronken heeft. Dat drukt de gebruiker nog eens met de neus op de feiten. "De test kan voorkómen dat mensen met een glaasje teveel op achter het stuur kruipen". Sinds de introductie van het apparaatje in januari heeft Van Dooren er meer dan driehonderdduizend verkocht aan discotheken en benzinstations.

De minister neemt het argument "met de neus op de feiten drukken" over van Van Dooren. In ministeriële taal luidt dat: "de tester kan er ook toe leiden dat bestuurders zich beter bewust worden van hun grenzen, en daar in de toekomst hun gedrag op afstellen". Maar hij verwacht niet dat de betrouwbaarheid van de uitkomst groot zal zijn. Daarom een waarschuwing van hem aan de importeur met betrekking tot diens reclame. "Bij het publiek mag niet de indruk worden gewekt dat de zelftester een betrouwbaar alternatief is voor de blaastest van de politie".

COLOFON

Tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Stichting ANGOB.

ISSN 0166-2880.

Postabonnement € 10,- per jaar.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuijsweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@tiscali.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro 849 058.

Artikelen voorgaande nummers:

www.angob.nl

Alcohol maakt Nederland tot één van de gewelddadigste landen van Europa

REGERING STOP HET ALCOHOLGEWELD

Afgelopen januari verschenen met een week tussenruimte in twee verschillende kranten twee artikelen met een gelijke strekking. Beide constateerden dat Nederland tot de top drie in Europa behoort wat betreft geweldpleging, dat een groot deel van het geweld voortkomt uit alcoholgebruik, en dat overheid en parlement opmerkelijk weinig daartegen ondernemen.

Het eerste artikel, geschreven door Maarten Huygen, verscheen 12 januari in de NRC. Het tweede, geschreven door prof. dr. J. van Dijk, verscheen op 19 januari in het Noordhollands Dagblad. Beide constateren dat Nederland in internationale vergelijkingen hoog scoort in geweldpleging, bedreiging en vandalisme. Na Groot-Brittannië en Ierland komt Nederland op de derde plaats.

Nederland behoort met Groot-Brittannië en Ierland tot de zes landen met het hoogste biergebruik van Europa. Maar terwijl in de andere drie (Duitsland, Tsjechië en België) de consumptie redelijk over de verschillende leeftijdsklassen is verdeeld, vertonen de eerste drie een enorme consumptiepiek in de leeftijdsklasse beneden de 25 jaar. Nederlandse jongeren zijn, samen met hun Britse leeftijdgenoten de zuipschuiten van Europa.

Zinloos geweld, zoals het bekogelen van ambulance- en brandweerpersoneel of molestatie van volstrekt willekeurige voorbijgangers, wordt in het merendeel van de gevallen gepleegd door jongeren die te veel bier hebben gedronken, door die zuipschuiten dus.

Huygen schrijft daarover : *"In Nederland ligt het alcoholgebruik per hoofd van de bevolking net beneden het Europees gemiddelde. Maar de potentiële gevaarlijkste groep, jonge mannen, drinkt juist veel, zelfs het meeste van Europa. En dan raken ze in het week-einde slaags".* Dat gebeurt zo massaal, dat ieder jaar bijna 5 procent van de Nederlanders te maken krijgt met bedreiging of geweldpleging. In Duitsland ligt, ondanks een hoger hoofdelijk alcoholgebruik, het aantal geweldsdelicten per 100.000 inwoners éénderde lager dan in Nederland. Ook landen als Frankrijk of Italië hebben minder geweldsdelicten per 100.000 inwoners dan Nederland.

Huygen constateert ook dat de nieuwjaarsviering elk jaar gewelddadiger wordt door straalbezopen jongelui. *"Afgelopen Nieuwjaar werd een nieuw record gevestigd. Tientallen scholen in brand geschoten met vuurwerk, monumenten vernield, hulpverleners bekogeld. Elk jaar wordt het doller".* Hij spreekt er zijn verbazing over uit dat vrijwel nergens vermeld wordt dat de daders bezopen waren.

De politie is vaak de stootbuffer voor volgegaten jongens. Beschonken jonge mannen zijn de lastigste klanten voor agenten. Ze zijn niet meer aanspreekbaar. Woorden hebben geen effect meer, en (dreiging met) geweld evenmin. Hans van Duijn van de Nederlandse Politiebond daarover :

"Ze zijn niet gevoelig voor geweld. Je kunt erop slaan, pepperspray gebruiken. Het gaat mis omdat het niet werkt. Ze zijn onbeheersbaar".

Accijnzen omhoog

Zowel Huygen als Van Dijk sommen een aantal maatregelen op waarmee de problemen drastisch ingeperkt kunnen worden. Effectiefste maatregel is een drastische accijnsverhoging. Huygen schrijft hierover : *"Uit internationaal onderzoek blijkt dat jongeren minder drinken naarmate de prijs stijgt. Maar er worden alleen repressiemaatregelen genomen. Eerst laat je de jongens zich in de binnenstad tot hun nek met goedkope drank vullen. Als ze dan hulpverleners aanvallen, komen strafmaatregelen als snelrecht, taakstraffen, celstraf. Maar als de accijns op alcohol wordt verhoogd, is er helemaal geen snelrecht nodig".*

Prof. Van Dijk haalt het voorbeeld aan van Finland. Toen Estland toetrad tot de Europese Unie en de grens tussen Estland en Finland open ging, zag Finland zich gedwongen om de accijns op alcohol te verlagen om het alcoholtoerisme tussen beide landen zoveel mogelijk tegen te gaan. Het resultaat was dat binnen de kortste keren zowel het alcoholgebruik onder jongeren als het aantal geweldplegingen omhoog schoten.

Een ander voorbeeld zien we in Groot-Brittannië. Het recente verbod op "happy hours" heeft daar geleid tot een directe daling van het aantal gevallen van lichamelijk letsel dat in het ziekenhuis behandeld moest worden. In IJsland deed zich na de liberalisering van de alcoholwetgeving een soortgelijke ontwikkeling voor als in Finland, zij het minder extreem.

Onderzoekers van de universiteit van Cardiff kwamen begin 2006 al tot de conclusie dat geweldpleging in Engeland en Wales sterk gerelateerd is aan de prijs van bier (wij berichtten daarover in dit blad juli 2006). Tot die conclusie kwamen zij na bestudering van 350.000 dossiers van slachtoffers van geweldpleging over een periode van vijf jaar, en afkomstig van de eerste-hulpafdelingen van de 58 grootste ziekenhuizen van Engeland en

Waar emoties hoog kunnen opblazen of waar de zelfbeheersing op de proef wordt gesteld, is het een eerste veiligheidsbeleid om alcohol buiten de deur te houden.

Wales. Van nog wat eerdere datum is een Amerikaans onderzoek dat eveneens bewijst dat er een samenhang is tussen de prijs van drank en de omvang van de geweldpleging.

Op de tweede plaats naar effectiviteit om alcoholische geweldpleging tegen te gaan, staat verhoging van de leeftijdsgrens. In diverse staten van de VS heeft die maatregel een positief effect gehad. Diverse landen van Europa (waaronder Duitsland en Denemarken !) kennen al één leeftijdsgrens bij 18 jaar.

De politiek heeft geen lef

Een effectief beleid om alcoholische geweldpleging zowel als alcoholische gezondheidsaantasting tegen te gaan, zou moeten bestaan uit een forse accijnsverhoging (Nederland behoort nu met zijn accijnzen tot de middenmoters in Europa), plus verhoging van de leeftijdsgrens, plus een verbod op prijsstunten met alcoholhoudende dranken, plus strikte handhaving van deze maatregelen. Volgens prof. Van Dijk zou met een dergelijk beleid nog binnen de regeerperiode van het huidige kabinet de problematiek van het massale alcoholische geweld opgelost kunnen worden.

Van Dijk schrijft letterlijk : *"Hoe is het te verklaren dat Nederland met zijn gigantische met alcohol verbonden geweldproblemen, politiek niet in staat is een serieus matigingsbeleid te voeren ? Zou het kunnen zijn dat de bierlobby in ons land even machtig en gewetenloos is als de wapenlobby in de VS ? Behartigen de politieke partijen de belangen van onze gezinnen, of die van de aandeelhouders van Koning Alcohol ?".*

Huygen komt tot een vergelijkbare conclusie over de macht van de alcohollobby : *"De Kamer durft zelfs de minimumleeftijd voor drankgebruik niet te verhogen naar achttien, ondanks de gevaren voor het jonge brein. Beter dat er elk weekende in de Nederlandse binnensteden wordt gevochten en vernield, en dat ambulancebroeders en politieagenten worden belaagd, dan dat er een paar banen bij Heineken, Bols, de horeca of de supermarkt op het spel staan".*

Wrange conclusies. Wij vragen ons af, hoe lang kan de volksvertegenwoordiging zijn spelletje van horen, zien en zwijgen nog volhouden ?

ALCOHOL VOOR OPERATIE VERTRAAGT HERSTEL ER NA

Recente onderzoeken in Illinois en in Berlijn, hebben aangetoond dat ook matig alcoholgebruik voorafgaand aan een operatie, het herstel kan vertraagen. Het onderzoek bevestigt en versterkt daarmee de conclusies van het Deense onderzoek onder leiding van H. Tonnesen uit 1999.

Al meer dan een eeuw is bekend dat zwaar alcoholgebruik (5 of meer glazen per dag) de weerstand van het lichaam tegen bacteriële infecties verlaagt. Het immuunsysteem is door de alcohol verzwakt. Ook is al lang bekend dat een dergelijk fors alcoholgebruik in de periode voorafgaand aan een operatie, de kans op complicaties sterk vergroot. Vroegere onderzoekers dachten dat die toename van de complicaties een gevolg was van de vermindering van de weerstand.

Tonnesen en medewerkers hebben in 1999 aangetoond dat de toename van de complicaties niet alleen veroorzaakt wordt door vermindering van de weerstand tegen infecties, maar ook door een vermindering van de snelheid van herstel. Zij voerden hun onderzoek uit met 42 vrijwilligers. Een deel van hen kreeg het verzoek om één maand voor de operatie helemaal te stoppen met alcoholgebruik, het andere deel kreeg toestemming om tot de dag vóór opname in het ziekenhuis zijn gebruikelijke alcoholconsumptie voort te zetten.

De abstinente vrijwilligers bleken kort na de operatie minder problemen te hebben met hart en bloedsomloop, minder problemen met de ademhaling en een hoger zuurstofgehalte in het bloed. Kortom, zij hadden minder last van operatiestress. Daardoor verliep hun herstel sneller. En hoe sneller het herstel verloopt, hoe minder kans er is op complicaties. Tonnesen en medewerkers bevelen dan ook aan om voorafgaand aan een operatie enkele weken in het geheel geen alcohol te drinken.

Onderzoekers aan de medische universiteit van Loyola in Illinois hebben de rol van het immuunsysteem nader onderzocht. Zij zagen dat blootstelling aan alcohol, op het immuunsysteem een vergelijkbaar effect heeft als een infectie. De effectiviteit van het systeem wordt erdoor ondermijnd. Sterk vereenvoudigd gezegd: het immuunsysteem wordt als het ware bezig gehouden door de alcohol, en is dan niet meer voor honderd procent beschikbaar voor het bevorderen van een snel herstel na de operatie. De leidster van het onderzoekprogramma over alcohol, prof. dr. Elizabeth Kovacs, merkt hierbij op dat alcoholverslaafden vaker sterven aan longinfecties dan aan levercirrose.

Duitse medisch-biologische onderzoekers hebben met behulp van proefdieren experimenteel bewezen dat het immuunsysteem door alcohol ondermijnd wordt. Zij lieten een groep muizen gedurende acht dagen verdunde alcohol drinken, terwijl een controlegroep water te drinken kreeg.

Vervolgens werden alle dieren geopeereerd en daarna geïnfecteerd met longontsteking.

De muizen die alcohol gedronken hadden, werden in grotere aantallen, en ernstiger ziek dan de waterdrinkers. Ook produceerde hun lichaam meer cytokine, een stof die aangeeft dat het immuunsysteem tegen een zware infectie vecht.

Dit onderzoek is verricht onder supervisie van dr. Claudia Spies, specialist intensieve zorg aan het Charité Universiteitsziekenhuis in Berlijn. Zij constateert dat ongeveer 20% van

de volwassenen die in het ziekenhuis worden opgenomen tot de matige drinkers behoort. Zij drinken twee tot drie glazen alcoholhoudende drank per dag. Van de mensen die na een ongeval met verwondingen in het ziekenhuis belanden, heeft bijna 50% kort daarvoor nog gedronken. Het gaat dus om een aanzienlijk deel van de patiënten.

Uit de muizenproeven concludeert dr. Spies dat ook matige drinkers na een operatie een grotere kans hebben op longontsteking, hartproblemen of ernstige bloedingen dan patiënten die voorafgaand aan hun opname geruime tijd niet drinken. Zij stelt: "Patiënten behoeven niet eens overmatig alcohol te gebruiken, om een significant hogere graad van complicaties te ontwikkelen".

Het advies van Tonnesen is door één en ander nog steviger gefundeerd geraakt.

Dingeman Korf

Horecava weer aanleiding tot onzinberichten

Op 7 januari opende de Horecava, de vakbeurs voor de horecabranche, in de RAI in Amsterdam. Aanleiding voor de alcoholbranche om zoals ieder jaar een ongefundeerd pro-alcohol persbericht te laten uitgaan. En aanleiding voor de voorzitter van KHN tot een pessimistische klaagzang

Voorzitter J. Claes van Horeca Nederland voorziet een moeilijk jaar voor de horecasector. De inkoopkosten stijgen snel, de lonen stijgen ook, het vertrouwen van de consument in de economie is gedaald, en als klap op de vuurpijl gaat per 1 juli in de bedrijven een rookverbod gelden.

Ons inziens een ongefundeerde klaagzang. Tegen de stijgende inkoopkosten heeft de horeca zich bij de komst van de euro al ingedekt door de prijzen zeer fors te verhogen.

Het consumentenvertrouwen is bepalend voor het aangaan van financiële verplichtingen (kopen op afbetaling) en voor investeringen in huishoudelijke apparatuur, auto's, verbouwingen. Het is niet of nauwelijks van invloed op de wekelijkse uitgaven.

Tenslotte het rookverbod in de horeca. Onderzoek in landen waar het al eerder is ingevoerd, heeft uitgewezen dat het niet of nauwelijks leidt tot inkomstenderving. Het overgrote deel van de rokers blijft toch komen, en degenen die het laten afweten worden simpelweg vervangen door mensen die het tot nu toe lieten afweten wegens de rookgordijnen en de vieze stank. Ondernemers die er positief en creatief op inspelen, hebben zelfs baat bij het rookverbod.

Het pessimisme van Claes is dus ongefundeerd, en lijkt ons meer een strategische zet om bij voorbaat de overheid toegeeflijker te maken tegenover de horeca.

Het persbericht verscheen in kranten onder koppen als "Langer gezond met een pintje". Het leek verdacht veel op een bericht van enkele jaren geleden, dat toen al als ongefundeerd naar de

prullenbak werd verwezen. Het ging ook deze keer weer mank aan het feit dat de bevolking simpelweg werd verdeeld in drinkers en niet-drinkers, zonder dat de niet-drinkers ontdaan werden van de **gedwongen** niet-drinkers. Als je tot de niet-drinkers ook mensen rekent die om medische redenen geen alcohol mogen of kunnen drinken (ex-drinkers met reeds aanwezige alcoholische schade, mensen met kwalen die alcoholgebruik bij voorbaat onwenselijk maken, enz.), dan heeft de groep van de niet-drinkers gemiddeld genomen op voorhand al een slechtere gezondheid dan de matige drinkers.

Verder ondervinden mensen die hun bestaande gewoonten mogen voortzetten dat als een geruststelling. Zij maken zich dan minder zorgen, wat gunstig uitwerkt op hun gezondheid. Mensen die tegen hun zin, of tegen hun smaak aan het bier gaan om langer te leven, ondervinden alleen al van die tegenzin een nadelig effect op hun gezondheid.

Voorts geldt: tegengaan van de ene ziekte (hart- en vaatziekten) onder gelijktijdige vergroting van de kans op andere ziekten (kanker, cirrose, verhoogde bloeddruk, hersenschade) heeft uit geneeskundig gezichtspunt geen enkele zin. De aanbevolen twee pilsjes per dag verhogen bijvoorbeeld de kans op borstkanker al met 14 tot 18 procent!

Tenslotte is nog vermeldenswaard dat op de Horecava een nieuw product werd gelanceerd dat duidelijk gericht lijkt op de leeftijdsklasse beneden 30 jaar. Dat product heet cannabislikeur. Daar zullen wij nog wel meer van horen.

Dingeman Korf

Aanpak alcohol versmallen tot aanpak drinken beneden de 16 ?

ALCOHOLBRANCHE WIL MEEREGEREN

Begin januari kwam een brief in de openbaarheid die de alcoholbranche (CBL, KHN en Stiva) op 18 oktober gericht had aan de minister-president over de aanpak van het drinken beneden de leeftijd van 16 jaar. De branche bood zijn volledige medewerking daarvoor aan, mits de regering zou afzien van een aantal andere maatregelen. Met andere woorden, de branche wilde meeregeren.

De brief van drieëneuhalf kantje begint met te constateren dat het alcoholgebruik onder jongeren een ernstig probleem is dat een snelle aanpak vereist. Opvallend is dat men pleit voor een snelle aanpak, niet voor een grondige of effectieve aanpak. Wilde men dat de regering snel zou beslissen, voordat andere partijen met andere plannen en andere argumenten naar voren zouden komen ?

Vervolgens gaat de brief in op een aantal maatregelen om het drinken beneden de 16 jaar te ontmoedigen waarover overeenstemming bestaat, of die reeds in voorbereiding zijn (meer toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens, strafbaarstelling van jeugdige kopers, voorlichting aan ouders, aanpakken van de keten en hokken). De brief spreekt daarbij uitdrukkelijk over de bestaande wettelijke leeftijdsgrenzen. Is de branche beducht dat de roep, met name van medische zijde, om de leeftijdsgrens te verhogen tot tenminste 18 jaar, op den duur een meerderheid in de Tweede Kamer zal vinden ?

De alcoholbranche wil met de betrokken bewindslieden tot een gezamenlijke aanpak van dit probleem komen. Het stelt daartoe een "nationaal plan geen alcohol onder de 16 voor". Ter financiering van dat "nationaal plan" is de branche bereid een tijdelijke extra accijnsheffing gedurende vijf jaar te accepteren, die 50 miljoen euro moet opbrengen. Dat geld wordt beheerd door VWS, CBL, KHN en Stiva. De branche heeft bij het beheer dus een meerderheid van drie tegen één ! Het geld dient te worden besteed aan projecten die bijdragen aan het vestigen van de norm "geen alcohol onder de zestien".

In ruil voor zijn actieve medewerking aan dit "nationaal plan", wil de branche van de regering een aantal toezeggingen. Zo zouden er geen verdere accijnsverhogingen mogen plaatsvinden buiten hetgeen reeds voor 2008 besloten is, plus de voorgestelde tijdelijke verhoging ter financiering van genoemd "nationaal plan".

De leeftijdsgrens van 16 jaar zou de landelijke en uniforme norm moeten blijven. Geen experimenten met verhoging tot 18 jaar per individuele gemeente, en evenmin landelijk. Het idee om supermarkten vergunningplichtig te maken voor de verkoop van zwak-alcoholhoudende dranken moet van de baan. De regering moet afzien van nieuwe aanpassingen van de Drank- en Horecawet die leiden tot een beperking van het aantal verkooppunten, of tot discriminatie van bepaalde

dranken (mixdrankjes moeten dus in de supermarkt blijven en mogen niet naar de slijter verbannen worden). En tenslotte moet de regering afzien van het opleggen van beperkingen aan de alcoholreclame, dus afzien van het plan om tot 21.00 uur geen alcoholreclame toe te staan via radio en TV.

De alcoholbranche stelt voor om die aanpak te formaliseren door een bestuurlijke afspraak tussen de branche en de overheid. De branche wil dus meeregeren, en daarbij zaken op voorhand voor jaren vastleggen. Dat ongeacht de mening van de Tweede Kamer, ongeacht zich wijzigende situaties in de samenleving, ongeacht voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, enzovoorts.

In feite stelt de branche voor dat de regering zich erop vastlegt om de aanpak van de alcoholproblematiek te versmallen tot uitsluitend een aanpak van het drinken beneden de leeftijd van 16 jaar. Dan blijft de omzet van de branche nagenoeg op peil. Zo zou de commercie weer eens voorrang krijgen op de volksgezondheid.

Zo'n versmalling van de aanpak is echter iets waar geen zichzelf respecterende minister van Volksgezondheid ooit mee accoord zou mogen gaan.

Dingeman Korf

Veelbelovende aanpak om alcoholverslaving te bestrijden

Een onderzoeksteam van de Amerikaanse National Institutes of Health (NIH) is onlangs in de publiciteit gekomen met een nieuwe behandelingsmethode voor alcoholverslaving. Ontwenningverschijnselen worden hierbij onderdrukt door het blokkeren van een receptor in de hersenen.

Gedurende de ontwikkeling van alcoholisme, spelen de stress-systemen in de hersenen een belangrijke rol. Die systemen reageren op stress door het gedrag een bepaalde kant op te sturen. Naarmate het dagelijkse alcoholgebruik toeneemt, wordt de stress veroorzaakt door onthouding steeds groter. In antwoord daarop veroorzaakt het stress-systeem een steeds sterkere aandrang om door te gaan met drinken. Ook is dit systeem de veroorzaker van de aandrang om toch weer met drinken te beginnen na ontwenning.

Uitgaande van dit gegeven, onderzocht een team van de NIH onder leiding van dr. M. Heilig de rol van de receptor in de hersenen voor neurokinin-1. De stof neurokinin is een stress-hormoon. De receptor geeft het signaal van de aanwezigheid van neurokinin door aan het centrum dat ons gedrag stuurt.

Een eerste onderzoek werd verricht met behulp van twee groepen muizen. De ene groep had een aangeboren "tekort" aan de receptor voor neurokinin-1 en de andere groep niet. Gesteld voor de keuze tussen water en verdunde alcohol om te drinken, consumeerde de groep met het tekort aanzienlijk minder alcohol dan de "normale" groep. Ook bleek de groep met het tekort aanzienlijk gevoeliger voor de slaapverwekkende werking van alcohol.

Vervolgens werd gekeken of bij de "normale" muizen de receptor voor neurokinin-1 geblokkeerd kon worden. Biochemici van het farmaceutische bedrijf Eli Lilly ontwikkelden daartoe stoffen met hormoonachtige werking. De stof LY-686017 bleek daarbij zeer veelbelovend.

Die stof werd, nadat hij gebleken was voor proefdieren en vervolgens voor mensen niet giftig te zijn, getest op recent ontwende ("drooggelegde") alcoholisten. De groep van 50 proefpersonen werd in tweeën gesplitst. De ene helft kreeg het nieuwe middel en de andere helft niet. De groep die het middel kreeg toegediend, had minder last van spontane buien van onweersstaanbaar verlangen naar alcohol ("craving"), voelde zich beter, en was minder gevoelig voor uitlokking van verlangen naar alcohol. Chemisch meetbaar was een verlaagd niveau van cortisol in het bloed, vergeleken met de groep die het middel niet kreeg.

Voorlopig komt LY-686017 nog niet op de markt. Eerst moet nog uitgebreid onderzoek gedaan worden naar eventuele bijwerkingen bij langdurig gebruik. Maar het bewijs is geleverd dat blokkeren van de receptor voor neurokinin-1, zinvol is bij de behandeling van alcoholverslaafden. De onderzoekers doen de aanbeveling om daarnaast verder te zoeken naar mogelijke betere stoffen voor het blokkeren van de receptor.

Dingeman Korf

Alcohol verhoogt juist kans op depressie

Eind januari verschenen berichten in sommige kranten, als zou het niet-drinken van alcohol de kans op een depressie vergroten. Dat was een wat al te haastige conclusie uit onderzoek door mevr. Dr. K. van Heusden. Daarbij werden oorzaak en gevolg weer eens omgewisseld.

Van Heusden constateerde dat onder niet-drinkende jongeren (19-32 jaar) meer psychische problemen voorkomen dan onder matige drinkers (max. 4 glazen per dag). Een oorzakelijk verband heeft zij echter niet aangetoond. Dat zou ook lijnrecht staan tegenover de uitkomst van een Brits onderzoek van twee jaar geleden, waarbij geconstateerd werd dat alcohol de correcte werking van bepaalde "neurotransmitters" in de hersenen verstoort. Daardoor wordt iemands geestelijke toestand labiel naarmate hij meer alcohol drinkt. Problemen krijgen zodoende een grotere kans om iemand geestelijk ziek, m.n. depressief te maken.

Verder zijn er onder de niet-drinkenden, personen die niet drinken juist omdat zij psychische problemen hebben. Matig alcoholgebruik is voor sommigen dus een uiting van een goede (geestelijke) gezondheid. Niet de zo gretig gestelde oorzaak ervan.

Tenslotte kan het ook nog zijn dat de matig-drinkende proefpersonen hun problemen effectief gecamoufleerd hebben door hun alcoholgebruik. Een oude drankbestrijderswijsheid luidt : drank verdrijft zorgen, doch slechts

tot morgen. De vraag die dan gesteld moet worden luidt : "Hoe lang kunnen zij nog met camoufleren doorgaan, voordat de problemen de pan uit rijzen ? " Van Heusden onderzocht jongeren. Slaat bij die camoufleerders de depressie pas later toe, vanaf een leeftijd van 35 jaar ?

MISBRUIK BEKENDHEID BOB-CAMPAGNE

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat bekijkt of het in actie moet komen tegen een reclamespotje. Daarin wordt wederrechtelijk gebruik gemaakt van het BOB-logo van de campagnes tegen dronken rijden.

De BOB-campagnes worden grotendeels gefinancierd door het ministerie. De campagnes willen mensen bewust maken van de gevaren van drank in het verkeer. In vervolg daarop zouden zij bij het uitgaan een BOB moeten kiezen, die als chauffeur nuchter blijft en voor een veilige thuiskomst zorgt. Momenteel is nog bijna 15 procent van alle verkeersongevallen te wijten aan drankgebruik.

In het gewraakte reclamespotje wordt mensen gevraagd de sms-boodschap BOB te sturen naar een bepaald telefoonnummer. Zij krijgen dan informatie over de plaats waar alcoholfuiken staan. Daardoor kunnen zij die fuien vermijden.

Het spotje maakt misbruik van het BOB-logo. Dat is auteursrechtelijk verboden, en dus gemakkelijk tegen te

ALCOHOL HEET EEN
OPKIKKERTJE, MAAR
BRENGT OP DEN DUUR
VAAK DEPRESSIES

gaan. Verder maakt het misbruik van de bekendheid van de BOB-campagnes. Dat zal lastiger aan te pakken zijn. En tenslotte ondermijnt het de opsporingscapaciteit van de politie. Daardoor bevordert het overtreding van de wet. Dat is rondweg asociaal.

En dit...

... was een geval van alcoholische luchtverontreiniging die in het proces-verbaal vermeld werd.

Het gebeurde tegen eind januari in Den Haag. Een slingerend rijdende automobilist trok de aandacht van agenten en werd aangehouden voor een ademanalyse. Hij had zo'n sterke alcohollucht om zich heen hangen, dat de agenten rapporteerden dat zij "zelf bijna onder de invloed raakten".

Zijn promillage loog er niet om : 1,9 promille. Hij kon dan ook zijn rijbewijs gelijk inleveren

* * *

... was een geval van door alcohol de weg kwijt raken en gebeurde tegen eind vorig jaar in Ede.

Er reed in de nanacht een brommer op de snelweg. Automobilisten waarschuwden de politie, die de berijder aanhield. Het bleek een 16-jarig meisje (!) uit Barneveld. Zij kwam van een feestje en had zonder na te denken

de snelweg naar huis genomen.

Een blaastest wees uit dat zij 0,8 promille alcohol in haar bloed had. Viermaal zoveel als voor een beginnend bestuurder is toegestaan. Haar brommerrijbewijs kon zij dus inleveren

* * *

... was een analyse van de 279 liedjes die voorkwamen op de Amerikaanse hitparade van 2005. Precies éénderde daarvan (93 stuks) handelde over drank en/of drugs. Alcohol kwam prominent voor in 23,7 procent van de liedjes.

Volgens de onderzoekers worden de liedjes van de hitparade het meest beluisterd in de leeftijdsgroep van 15 tot 20 jaar. Precies de leeftijd waarop men het meest vatbaar is voor de verleiding van drank en drugs.

Veel effectieve en gratis reclame dus voor de Amerikaanse drankindustrie

* * *

... was weer eens een geval van alcoholische geweldpleging. Het gebeurde 28 december om 23.50 u in Delft.

De politie kreeg een melding dat er

twee groepen jongeren slaags waren geraakt op het Koningsplein. Toen de politie arriveerde, keerde de groep (op dat moment ruim 20 man sterk) zich als één man tegen de politie. Die werd uitgescholden en bekogeld met blikjes bier. Maar toen de politie doorliep, kozen de zatlappen het hazenpad. Dat lukte niet echt. Zes van hen, in leeftijd variërend van 14 tot 28 jaar, konden worden aangehouden.

Merkwaardig zoals onderlinge geschillen door dronken mensen acuut vergeten worden wanneer de politie arriveert

* * *

... was een triest einde van een jong leven. Het gebeurde afgelopen december in Bergen.

Een 21-jarige Alkmaarder werd door de politie dood aangetroffen net buiten een pand waar hij een feest had bezocht. Hij was met geweld om het leven gebracht. De politie verhoorde de ruim 150 feestgangers en nam twee van hen mee naar het bureau voor nader onderzoek.

Volgens de politie was er zeker alcohol in het spel, maar mogelijk daarnaast ook nog een andere drug.

Ontremming kost nogal eens levens

Nieuws Stichting ANGOB en Stichting Angob Vakantieoord

STICHTING ANGOB VOOR
EEN ALCOHOLVRIJE
LEEFSTIJL

Ook in dit nummer op de gebruikelijke pagina en met de nieuwe kop, weer nieuws van Stichting ANGOB en Stichting Angob Vakantieoord.

Stichting ANGOB

Op 14 februari van dit jaar vergaderde het bestuur van Stichting ANGOB weer in Beekbergen. Helaas onvolledig, door verschillende oorzaken kon een drietal bestuursleden niet aanwezig zijn. De overige vier handelden desondanks veel zaken af.

Onder meer werd uitgebreid stilgestaan bij de vraag hoe wij aanvulling voor het bestuur kunnen vinden. Als we aan de weg willen timmeren als stichting voor een alcoholvrije leefstijl, is het nodig om een groter klankbord te hebben voor het bedenken, bespreken en uitvoeren van activiteiten. Daarnaast moeten administratieve werkzaamheden verricht worden, zodat ook mensen met capaciteiten op dat gebied welkom zijn. Wij roepen een ieder op die mogelijk belangstelling heeft om zich bekend te maken. Ook als u als lezer iemand in uw omgeving weet die ons team kan komen versterken. Suggesties zijn van harte welkom.

Het nieuwe logo van de Stichting ANGOB stond al afgedrukt in het vorige nummer. Omdat de lettertjes onleesbaar klein waren, deze keer een grote afdruk. Het bestuur besloot opdracht te geven tot het drukken van enveloppen en briefpapier met het nieuwe logo en onderaan het briefpapier de tekst: "Stichting ANGOB voor een alcoholvrije leefstijl".

In het vorige nummer meldde ik u als mogelijke datum voor onze begunstigerdag 27 september. Om verschillende redenen vervalt die datum. Voorlopig gaan de gedachten nu uit naar zaterdag 6 september. We houden u op de hoogte.

Een tip tot besluit: kijkt u ook eens op onze deels vernieuwde website en maak ook anderen daarop attent : www.angob.nl

Stichting Angob Vakantieoord

In haar laatst gehouden vergadering heeft het bestuur de functieverdeling gewijzigd. Secretaris is nu Rob Peereboom (eerder voorzitter). Henk Holmer, eerder secretaris, is nu algemeen bestuurslid. Voorzitter is geworden Wil Matla (eerder algemeen bestuurslid). Gert Onstwedder is en blijft penningmeester. Verder bestaat het bestuur nog uit Leo Versnel en Bob Levi. Beiden zijn algemeen bestuurslid. In het vorige nummer meldde ik u een nieuw adres van Henk Holmer als secretaris van de stichting. Dit is dus nu: Rob Peereboom, Bergeonstraat 1, 1851 KB Heiloo.

In de maand januari is door Heras een begin gemaakt met het plaatsen van een nieuw hekwerk. Het hekwerk aan de voorzijde, de lange buitenzijde en de achterzijde is uitgevoerd in groen gaas en heeft een hoogte van 1,50 meter. En nu maar hopen dat de grote en kleine zwijnen aan de buitenzijde van ons hek blijven.

De afgelopen weken is er ook hard gewerkt aan terrein en gebouwen. Dit heeft ertoe geleid dat alles er weer prima uitziet. De eerste gasten zullen zich ongetwijfeld zo rond de Paasdagen al weer melden om hun stacaravan gereed te maken voor het nieuwe seizoen.

Een tip tot besluit: kijkt u ook eens op de website van 't Spoek: www.spoek.nl en maak anderen daarop attent.

Rob Peereboom

Betalingen voor 2008

Nu de vereniging ANGOB is veranderd in de Stichting ANGOB, is er geen verschil meer tussen leden en abonnees. Zij heten nu volgens de statuten allen "begunstigers" (in dagelijks spraakgebruik ook wel donateurs geheten). En zij betalen nu allen een begunstigersbijdrage, niet langer contributie of abonnementsgeld. Eenzelfde bedrag voor beide vroegere categorieën.

Het had voor de hand gelegen om alle begunstigersbijdragen op één en dezelfde girorekening te laten binnenkomen. Helaas is dat door administratieve rompslomp niet op tijd gelukt. Dit jaar heeft de Stichting ANGOB dus nog de beschikking over twee girorekeningen.

Sommige leden en sommige abonnees waren al jaren gewend om begin

Verschijning GO

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 8 mei gepland als verschijningsdatum. Copij voor dat nummer graag uiterlijk 11 april bij de redactie.

Contactgroep Utrecht e.o.

De plaatselijke contactgroep Utrecht en omstreken kwam bijeen op dinsdagmiddag 12 februari ten huize van de secretaris.

We stelden vast dat het geld van de voormalige afdeling naar de landelijk penningmeesteresse was overgemaakt en onze girorekening was opgeheven. Wij verbaasden ons over een afrekening van de Postbank, waarop nog 5 euro werd afgeschreven van onze al opgeheven rekening. Die rekening staat nu 5 euro negatief. Bovendien werd die 5 euro berekend over de periode 1 oktober tot en met 31 december. Dat terwijl de nieuwe tarieven pas per 1 januari zouden ingaan.

Verder spraken wij over diverse recente publicaties over alcoholproblemen in de kranten. We concludeerden dat het vraagstuk voldoende in de publiciteit staat, maar dat maatregelen tegen bijvoorbeeld het drinken door jongeren en tegen de alcoholische criminaliteit uitblijven. We geloven niet dat met wat voorlichting en wat zelfregulering de problemen veel kleiner gemaakt kunnen worden.

Ook hadden wij het nog even over drugs, en wat langer over gezondheid. Daarmee was al gauw het tijdstip bereikt waarop de voorzitter voor de files uit naar huis wou. Volgende keer beginnen wij daarom een halfuur eerder. Die volgende keer is op dinsdag 1 april, wederom aan de Rhônedreef bij de secretaris, maar dan om 13.30 uur.

januari hun bijdrage voor het nieuwe jaar op eigen initiatief over te maken, en niet de acceptgiro af te wachten. Dat bespaarde de penningmeester kosten. Ook dit jaar gebeurde dat weer. Op beide girorekeningen kwam alweer geld binnen. Soms nog de oude bedragen, soms met een extraatje. Uiteraard behoeven die mensen als zij toch nog een acceptgiro ontvangen, die niet te betalen.

In het novembernummer van de GO was al aangekondigd dat de minimum begunstigersbijdrage voor 2008 was vastgesteld op €10,-. Dat bedrag geldt zowel voor een echtpaar als voor een alleenstaande, en is inclusief toezending van één exemplaar van elk nummer van de GO.

Tien euro is het minimum, een extra-tje daarboven blijft altijd zeer welkom.

BENEVELD DOOR HOESTDRANK

Onlangs berichtten diverse bladen dat hoestdrank gebruikt wordt als roesmiddel. Ook andere artikelen uit apotheek of drogisterij worden als drugs gebruikt. Het allernieuwste schijnt parodontax te zijn.

Het gebruik van hoestdrank als "trip-middel" is in ons land vermoedelijk in 2003 begonnen. Sinds 2004 vindt er via internet ervaringsuitwisseling tussen gebruikers plaats. Wij schreven daarover mei 2006 in dit blad. Het zou toen gaan om een honderdtal jongeren die daarover op internet schreven.

Het gaat daarbij om hoestmiddelen die de stof DXM (dextro-methorfaan) bevatten. Dit is een stof die in de vijftiger jaren is uitgevonden, en tegenwoordig medisch gezien als derde keus geldt. Het is aanwezig in diverse hoestmid-

delen die zonder recept bij apotheek en drogist verkrijgbaar zijn.

In de VS heeft in 2006 vijf procent van de Amerikaanse pubers met hoestdrank geëxperimenteerd om high te worden. Het middel is daar dus behoorlijk bekend en populair. In dat land mogen hoestdranken met DXM niet gebruikt worden door kinderen onder de zes jaar.

In ons land wordt overigens met de meest onwaarschijnlijke producten als drug geëxperimenteerd. Roken van shag met nootmuskaat is al lang bekend als veroorzaker van hallucinaties, guarana sinds een aantal jaren als een soort peppil, en het snuiven van lijm en verf als roesmiddel. Het allernieuwste schijnt te zijn parodontax tandpasta. Om welk bestanddeel het hierbij zou gaan is nog niet bekend.

Horeca tegen vervroeging staptijden

Twee Friese moeders van "stappende" kinderen, startten een jaar geleden een actie voor vroegere uitgaanstijden. Inmiddels hebben zij voldoende handtekeningen verzameld om de zaak door de Tweede Kamer behandeld te krijgen. Horeca Nederland heeft zich tot de Tweede Kamer gericht met het verzoek om dat niet te doen.

Een jaar geleden startten twee Friese moeders (H.Gorter en M.Loonen) uit Siegerswoude een actie om de openingstijden van de horeca vervroegd te krijgen. De tijden waarop hun kinderen gingen "stappen" waren steeds verder naar de vroege ochtenduren verschoven. Gesprekken met hun kinderen en vrienden van hen, hadden duidelijk gemaakt dat jongeren best wel eerder dan 24.00 u willen uitgaan, maar dat zij dan vaak in een (vrijwel) lege disco of café belandden.

Het "stappen" begint vaak pas om één uur in de nacht. Vóór die tijd gaan veel jongeren indrinken bij vrienden of in een onderling georganiseerd drinkhok of -keet. Na het stappen komen zij in de vroege ochtend pas thuis, en liggen dan een groot deel van het weekeinde overdag in bed. Dat gaat ten koste van sport, school en gezinsleven.

De bezorgde moeders zouden de staptijden vervroegd willen zien, bijvoorbeeld van 21.00 uur tot 2.00 uur. Café's en disco's zouden omstreeks twee uur moeten sluiten. Bijkomend voordeel: de tijd om in te drinken wordt veel korter, waardoor het totale alcoholgebruik waarschijnlijk zal dalen (overigens is ingangscntrole daarvoor o.i. een beter middel). Ook zullen er dan minder, of kortere nachtdiensten gedraaid moeten worden door politie, ziekenhuispersoneel, enz.

Het initiatief kreeg bijval van andere ouders, en breidde zich al snel buiten Siegerswoude uit. Het werd de actiegroep "vroegopstap", en vervolgens een stichting. Vaststellen van sluitingstijden is een bevoegdheid van de gemeente. Veel gemeenten zijn er echter huiverig voor om hun "brave, hardwerkende horeca-ondernemers"

in de wielen te rijden door ze te verplichten tot een vroegere sluitingstijd. Daarom kwam de gedachte op om te trachten de zaak landelijk, dus via de Tweede Kamer, geregeld te krijgen.

Door middel van een zogeheten "burgerinitiatief" kunnen actiegroepen namelijk zaken op de agenda van de Tweede Kamer geplaatst krijgen. Daarvoor zijn 40.000 handtekeningen nodig. "Vroegopstap" heeft er inmiddels meer dan 100.000.

De horeca heeft de bijval voor de actie met lede ogen aangezien. In januari dit jaar stuurde KHN reeds een persbericht uit waarin zij stelde dat ouders zelf verantwoordelijk zijn voor het drankgebruik van hun kinderen, en voor het tijdstip waarop die thuiskomen. Iets wat natuurlijk maar zeer ten dele waar is. Niet voor niets luidt het spreekwoord "de gelegenheid maakt de dief".

Vervolgens richtte KHN zich tot de Tweede Kamer met het verzoek om het burgerinitiatief niet te behandelen. De argumentatie is grover dan in het persbericht, de actiegroep zou "bedrijven kapot maken" en een hele branche "de nek omdraaien". De horeca speelt dus de kaart van het egoïstische eigenbelang. Wensen van de bezoekers en hun ouders, moeten daarvoor wijken!

Ook is het argument toegevoegd als zouden jongeren door hun bijbaantjes op zaterdag, helemaal niet vroeg willen en kunnen uitgaan. Alsof zij om 21.00 of 22.00 uur nog niet bijgekomen zouden zijn van hun bijbaantje.

De vraag om het burgerinitiatief niet te behandelen, is verder ons inziens strijdig met de beginselen van de democratie.

Jong veel drinken vergroot kans op stofwisselingsziekte

Jong beginnen met veel drinken, vergroot aanzienlijk de kans dat men later last krijgt van de ziekte bekend als het metabool syndroom. Dat is onlangs gebleken uit Amerikaans onderzoek onder 2800 volwassenen.

Het metabool syndroom is een verzamelaam voor ziekten voortkomend uit, of gekenmerkt door een ontspoorde stofwisseling. Dat zijn ziekten als ziekelijk overgewicht (= obesitas), suikerziekte, verhoogd totaal cholesterol, verkeerde verhouding tussen goed en slecht cholesterol en bepaalde hart- en nierproblemen.

Zo constateerden de Amerikaanse onderzoekers dat van de personen die voor hun veertiende begonnen waren met (matig) drinken en die in hun puberteit en adolescentie veel hadden gedronken, maar liefst 43% leed aan overgewicht. Cholesterolproblemen (relatief tekort aan het goede HDL-cholesterol) kwamen voor bij bijna tweederde (63%) van hen. Bij degenen die matig hadden gedronken gedurende hun puberteit en adolescentie, en gemiddeld ook wat later begonnen waren met drinken, kwamen dergelijke problemen opvallend minder voor.

Van fors alcoholgebruik is bekend dat het de stofwisseling ontregelt. De onderzoekers denken nu dat herhaald optreden van die "vergiftiging" door fors alcoholgebruik, op den duur blijvende veranderingen veroorzaakt. Daardoor zou het lichaam vatbaarder worden voor het metabool syndroom.

Het ziet er dus naar uit dat niet alleen de hersenen blijvende schade oplopen door jong drinken, maar ook de stofwisseling.

In Chili forse boetes voor ouders drinkende tieners

Afgelopen herfst heeft het Chileense parlement ingestemd met een wet die de maatregelen tegen alcoholgebruik door minderjarigen aanzienlijk aanscherpt. Die wet maakt het mogelijk om ouders te beboeten voor alcoholgebruik van hun kinderen. Zij kunnen bijvoorbeeld een boete van omgerekend 163 euro opgelegd krijgen wanneer hun kinderen in kroegen, café's en nachtclubs een vals identiteitsbewijs bij zich dragen om zo ouder te lijken en aan drank te kunnen komen. In Chili is 163 euro een zeer fors bedrag!

De nieuwe wet beoogt het hoge alcoholgebruik terug te dringen dat zich in Chili voordoet onder kinderen en jongeren beneden de daar geldende leeftijdsgrens van 18 jaar. Door de ouders strafbaar te stellen, en niet de jongeren zelf, wordt de kans vergroot dat de opgelegde boete ook daadwerkelijk geïnd kan worden. Maar tevens hoopt de regering dat het risico op een hoge boete, ouders ertoe zal brengen om zich meer te interesseren voor de bezigheden van hun kroost.